

Beoordelingsinstrument voor het beoordelen van de stage (Rubrics)

Inhoud

Toelichting op het beoordelingsinstrument.....	2
1. Interpersoonlijk competent	4
2. Pedagogisch competent	6
3. Vakinhoudelijk en didactisch competent	10
4. Organisatorisch competent.....	15
5. Competent in het samenwerken met collega's.....	18
6. Competent in het samenwerken met de omgeving.....	20
7. Competent in reflectie en ontwikkeling.....	23

Toelichting op het beoordelingsinstrument

Niveaus

Er zijn vier niveaus onderscheiden in dit beoordelingsinstrument waar ook met de term *rubrics* naar wordt verwezen. Zelfs ervaren docenten zullen niet op alle punten niveau 4 hebben. In de rubrics is aangegeven hoe de niveaus eruit zien bij de verschillende competenties.

Het is ook mogelijk dat de student ook niveau 1 nog niet bereikt heeft. Er kan in dat geval niet gescoord worden.

Overzicht Competenties	met leerlingen	met collega's	met omgeving	met zichzelf
interpersoonlijk	1	5	6	7
pedagogisch	2			
vakinhoudelijk en didactisch	3			
organisatorisch	4			

Werkwijze

Per competentie is een aantal aspecten uitgewerkt die betrekking hebben op de vaardigheden en handelingen van de docent (de waarneembare praktijk). Per aspect is onderscheid gemaakt tussen vier niveaus. De student toont in het portfolio aan met bewijsstukken dat hij een bepaald niveau heeft bereikt. Ook door lesobservaties van de SPD, BOS of IB kan worden bepaald op welk niveau de student zich bevindt.

Bewijsstukken

Per competentie worden suggesties gedaan voor de soorten bewijsstukken die studenten kunnen aandragen bij de competentie. Deze lijst is niet compleet, andere bewijsstukken kunnen worden gebruikt indien de student dat relevant vindt en kan beargumenteren.

Minorstudenten en masterstudenten

De formuleringen van de bekwaamheidseisen voor eerstegraads docenten en voor beperkte tweedegraads docenten zijn vrijwel gelijk. Om te beoordelen of een student voldoet aan deze eisen en dus startbekwaam is, wordt daarom hetzelfde beoordelingsinstrument gehanteerd.

Minorstudenten sluiten met hun portfolio de opleiding af die een semester duurt. Het referentiekader voor de beoordeling is het werkgebied van de beperkte tweedegraads docent: vmbo-t en onderbouw havo en vwo.

Voor masterstudenten is portfolio A een tussentijdse meting. Op basis van portfolio A bepaalt de masterstudent welke bekwaamheidseisen in het tweede deel van de opleiding extra aandacht behoeven. Het referentiekader voor de beoordeling van portfolio B is het werkgebied van de eerstegraads docent: de bovenbouw havo en vwo.

Verwachte niveau

Per competentie staat vermeld wat het verwachte minimumniveau is voor afronding van SPA en SPB. Dit minimumniveau is voor de groen gemarkeerde subcompetenties een harde vereiste.

Gebruik

Bij de definitieve beoordeling van SPA en SPB vragen we de begeleider om specifiek te markeren welk niveau van toepassing is.

1. Interpersoonlijk competent

1) Interpersoonlijk competent				
Een leraar die interpersoonlijk competent is, zorgt ervoor dat er in zijn klas of lessen een goede sfeer heerst van samenwerken met de leerlingen en samenwerking onderling.				
	1	2	3 SPA	4 SPB
In contact met leerlingen	<p>Heeft amper zicht op wat leerlingen bezighoudt.</p> <p>Mijdt ongeïnteresseerde, lastige leerlingen; mijdt moeilijke situaties.</p>	<p>Heeft enig zicht op wat leerlingen bezighoudt; weet dat af en toe te benutten.</p> <p>Gaat lastige leerlingen en situaties wel aan, maar heeft daarbij hulp van anderen nodig.</p> <p>Leidt, begeleidt.</p>	<p>Merkt op wat leerlingen bezighoudt en weet dat te benutten; stemt af.</p> <p>Houdt zich staande bij lastige leerlingen en situaties.</p> <p>Leidt, begeleidt, bouwt een band op en zet met succes leerlingen aan tot acties.</p>	<p>Heeft goed zicht op wat leerlingen bezighoudt, en weet geregeld moeilijke leerlingen voor zich te winnen.</p>
	1	2	3 SPA	4 SPB
Communiceren met leerlingen	<p>Communiqueert moeizaam en luistert niet goed.</p> <p>Is eigen en andermans emoties niet de baas.</p>	<p>Past aanwijzingen toe m.b.t. het tot stand brengen van communicatie met de klas en met de leerlingen.</p> <p>Communiqueert op inhoudsniveau.</p> <p>Houdt zich in, en weert (verbale) agressie af.</p>	<p>Houdt in taalgebruik en manier van communiceren rekening met wat gebruikelijk is in de leefwereld van leerlingen.</p> <p>Luistert naar de leerlingen en reageert op hen.</p> <p>Communiqueert goed op inhoudsniveau.</p> <p>Zet non-verbale communicatie in.</p> <p>Geeft en wekt vertrouwen, en bezweert agressie.</p>	<p>Communiqueert effectief, efficiënt en met empathie.</p> <p>Communiqueert goed op inhouds- en betrekkingniveau.</p> <p>Geeft en wekt vertrouwen, en bezweert agressie.</p>
	1	2	3 SPA / SPB	4

Klimaat voor samenwerking scheppen	Werkt vooral klassikaal; er is samenwerking tussen docent en individuele leerlingen.	Werkt samen met de klas; zorgt ervoor dat leerlingen rekening houden met elkaar. Laat merken dat hij/zij een goede samenwerking tussen leerlingen waardeert.	Werkt samen met de klas; stimuleert samenwerking tussen de leerlingen. Werkt samen met de klas; zorgt ervoor dat leerlingen rekening houden met elkaar. Merkt op hoe de sociale verhoudingen liggen; zet zich in om deze zo nodig te verbeteren. Zet groepswork in; zorgt ervoor dat leerlingen onderling samenwerken.	Werkt samen met de klas; zorgt ervoor dat leerlingen rekening houden met elkaar. Zet groepswork in; zorgt ervoor dat leerlingen onderling samenwerken. Verantwoordt hoe hij/zij met de (heterogene) groepen omgaat en ook met de individuele leerlingen.
---	--	---	---	--

<p>Bewijsstukken</p> <p>Om te bewijzen dat je de onderdelen van deze competentie voldoende beheerst kun je één of meer van de volgende bewijsstukken gebruiken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - video-opname van een les - feedback van een begeleider (SPD, BOS, IB) - feedback van leerlingen (bijvoorbeeld Roos van Leary, zie stageopdrachten) - verslag van een gesprek met een leerling - observatieverslagen (bijvoorbeeld uit de stageopdrachten) - beschrijving van een les of andere praktijkvoorbeelden - beschrijving van een gebruikte samenwerkende werkvormen - eigen reflectie (bijv. in de vorm van een logboek) - uitgebreide casusbeschrijving - andere relevante stageopdrachten
--

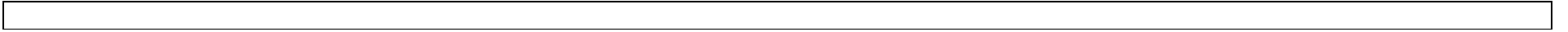
2. Pedagogisch competent

2) Pedagogisch competent				
Een leraar die pedagogisch competent is, zorgt voor een veilige leeromgeving in zijn klas of lessen. Hij bevordert de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de leerlingen. Hij helpt hen een zelfstandig en verantwoordelijk persoon te worden.				
	1	2	3 SPA	4 SPB
Veilige leeromgeving scheppen	<p>Het (niet) handelen in de klas bevordert geregeld eerder chaos dan orde.</p> <p>Laat gedrag vrijwel volledig leiden door het groepsgebeuren.</p>	<p>Merkt op hoe de leerlingen met elkaar omgaan en wat dat voor gevolgen heeft voor het welbevinden van individuele leerlingen.</p> <p>Deelt de leerlingen omgangsregels mee en handhaaft deze soms wel, soms niet.</p> <p>Respecteert de leerlingen; laat ze in hun waarde.</p>	<p>Bespreekt met de leerlingen de sfeer in de groep en de omgang met elkaar.</p> <p>Spreekt geregeld leerlingen aan op ongewenst gedrag; stimuleert gewenst gedrag.</p> <p>Geeft positieve feedback.</p> <p>Waardeert de inbreng van de leerlingen; staat open voor hun ideeën.</p> <p>Ondersteunt het zelfvertrouwen van de leerlingen; behandelt iedereen gelijkwaardig.</p>	<p>Schept en handhaaft in vrijwel elke situatie een veilige leeromgeving, waar de leerlingen zich medeverantwoordelijk voor voelen.</p>
	1	2 SPA	3 SPB	4
Recht doen aan verschillen tussen leerlingen	<p>Ziet de klas als geheel; heeft geen oog voor individuele leerlingen.</p>	<p>Merkt op dat de leerlingen op verschillende manieren functioneren (verschillende interesses, kenmerken, achtergronden hebben).</p>	<p>Signaleert verschillen tussen de leerlingen; reageert daar adequaat op.</p> <p>Benadert verschillende leerlingen passend en effectief.</p>	<p>Doet recht aan verschillen tussen de leerlingen; stimuleert de leerlingen om op een eigen manier te leren.</p>

	1	2 SPA	3 SPB	4
Begeiden van leerlingen op het gebied van sociaal-emotionele en morele ontwikkeling	Heeft nauwelijks oog voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de leerlingen.	<p>Signaleert de sociaal-emotionele ontwikkeling (of de belemmering daarin) nog niet zelf, maar gaat hier wel mee om als er op gewezen wordt.</p> <p>Signaleert de morele ontwikkeling (of de belemmering daarin) nog niet zelf, maar gaat hier wel mee om als er op gewezen wordt.</p>	<p>Merkt op waar individuele leerlingen zijn in hun sociaal-emotionele ontwikkeling, en waar ze afwijken of achterblijven.</p> <p>Merkt op waar individuele leerlingen zijn in hun morele ontwikkeling, en waar ze afwijken of achterblijven.</p>	<p>Signaleert problemen en belemmeringen in de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen; consulteert collega's daarover en onderneemt passende actie.</p> <p>Speelt in op de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.</p> <p>Signaleert problemen en belemmeringen in de morele ontwikkeling van leerlingen; consulteert collega's daarover en onderneemt passende actie. Speelt in op de morele ontwikkeling van de leerlingen.</p>
	1	2 SPA	3 SPB	4

Begeiden van leerlingen op het gebied van zelfstandig en verantwoordelijk worden	Heeft nauwelijks oog voor de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de leerlingen	Helpt bij de begeleiding van de leerlingen naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid, als daarop gewezen wordt.	Merkt op hoe de leerlingen zich ontwikkelen in zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Draagt bij aan deze ontwikkeling.	Signaleert individuele verschillen tussen leerlingen in hun ontwikkeling naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Begeleidt individuele leerlingen die achterblijven in deze ontwikkeling.
	1	2 SPA	3 SPB	4
Begeiden van leerlingen bij het ontwikkelen van talent/capaciteiten	Heeft nauwelijks oog voor talent/capaciteiten van de leerlingen.	Kan de talenten en capaciteiten van individuele leerlingen nog niet herkennen, maar als erop gewezen wordt wel mee omgaan.	Merkt op welke talenten en capaciteiten de leerlingen hebben.	Helpt en begeleidt de leerlingen bij het ontwikkelen van individuele talenten en capaciteiten, en kan adviseren over de (school)loopbaan. Houdt rekening met verschillen. Leert leerlingen wat hun rol en verantwoordelijkheid in de samenleving is door een voorbeeld te zijn in gedrag.

<p>Bewijsstukken</p> <p>Om te bewijzen dat je de onderdelen van deze competentie voldoende beheerst kun je één of meer van de volgende bewijsstukken gebruiken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - video-opname van een les - feedback van een begeleider (SPD, BOS, IB) - feedback van leerlingen (bijvoorbeeld Roos van Leary, zie stageopdrachten) - verslag van een gesprek met een leerling - observatieverslagen (bijvoorbeeld uit de stageopdrachten) - beschrijving van een les of andere praktijkvoorbeelden (binnen of buiten de les) - beschrijving van een gebruikte werkvormen - eigen reflectie (bijv. in de vorm van een logboek) - uitgebreide casusbeschrijving - andere relevante stageopdrachten
--

3. Vakinhoudelijk en didactisch competent

3) Vakinhoudelijk en didactisch competent				
De leraar die vakinhoudelijk en didactische competent is, zorgt voor een krachtige leeromgeving in zijn klas en lessen. Hij helpt leerlingen zich de vakinhoud eigen te maken.				
	1	2	3 SPA	4 SPB
Vakinhoudelijke kennis	<p>Staat onvoldoende boven de lesstof.</p> <p>Is te afhankelijk van de gebruikte methode.</p> <p>Heeft te weinig parate vakinhoudelijke kennis.</p> <p>Beantwoordt vragen soms foutief.</p>	<p>Geeft alleen in samenwerking met de begeleider een vakinhoudelijk correcte les.</p> <p>Heeft soms moeite met uitstapjes buiten de lesstof en met onverwachte vragen.</p>	<p>Heeft geen moeite met de correcte weergave van de stof uit de gebruikte methode; variëren en improviseren gaat niet vloeiend.</p> <p>Beantwoordt vragen van de leerlingen met betrekking tot de lesstof goed.</p> <p>Voert zelf opdrachten, oefeningen en toetsen op onderbouwniveau waar zijn leerlingen mee te maken krijgen foutloos uit.</p>	<p>Staat ruim boven de lesstof. Heeft een voldoende groot arsenaal aan voorbeelden waaruit hij kan putten.</p> <p>Beantwoordt onverwachte vragen van leerlingen vakinhoudelijk correct.</p> <p>Leunt voor vakinhoudelijke kennis niet op de methode.</p> <p>Voert zelf opdrachten, oefeningen en toetsen op bovenbouwniveau waar zijn leerlingen mee te maken krijgen foutloos uit.</p>
	1	2	3 SPA	4 SPB

Leerdoelen	Leerdoelen zijn nog niet altijd relevant en haalbaar.	Heeft voor de leerlingen haalbare en relevante doelen; ontwerpt nog niet altijd passende leeractiviteiten bij de leerdoelen.	Heeft voor de leerlingen haalbare, relevante en toetsbare doelen; ontwerpt daarbij meestal passende leeractiviteiten. Legt duidelijk uit aan de leerlingen welke leerdoelen hij met welke activiteiten nastreeft.	Heeft voor de leerlingen haalbare, relevante en toetsbare doelen; ontwerpt daarbij passende leeractiviteiten; houdt daarbij rekening met verschillen tussen de leerlingen. Legt duidelijk uit aan de leerlingen welke leerdoelen hij met welke activiteiten nastreeft.
	1	2	3	4 SPA / SPB
Mogelijkheden en beperkingen	Bereidt een les voor, maar vindt nauwelijks aansluiting op voorkennis en anticipatie op misconcepties.	Bereidt een les voor waarin rekening is gehouden met voorkennis en mogelijke misconcepties.	Bereidt een les voor waarin rekening is gehouden met voorkennis en mogelijke misconcepties; voert deze uit zoals beoogd.	Bereidt een lessenserie voor waarin rekening is gehouden met voorkennis en mogelijke misconcepties; voert deze uit zoals beoogd.
	1	2	3	4 SPA / SPB
Aanpak en uitvoering	Bereidt een les voor, maar houdt daarbij nauwelijks rekening met vaktaal, afgesproken notaties, en fasen in de les.	Bereidt een les voor waarin rekening is gehouden vaktaal, afgesproken notaties en indeling in fasen.	Bereidt een les voor waarin rekening is gehouden met vaktaal en afgesproken notaties. Deelt een les in fasen in. Kan directe instructie inzetten. Voert deze uit zoals beoogd.	Bereidt een lessenserie voor waarin rekening is gehouden met vaktaal en afgesproken notaties. Deelt een les in fasen in. Kan directe instructie inzetten. Voert de lessenserie uit zoals beoogd.

	1	2	3 SPA	4 SPB
Werkvormen	Heeft nog nauwelijks oog voor werkvormen in relatie tot leerdoelen.	Gebruikt een beperkt aantal werkvormen, ook als andere werkvormen meer voor de hand zouden liggen.	Gebruikt minstens dewerkvormen klassikale uitleg, onderwijsleergesprek en zelfstandig werken en enkele ADSL (Activerende Didactiek & Samenwerkend Leren)werkvormen die in principe tot het realiseren van de leerdoelen kunnen leiden; de uitvoering is soms nog niet zoals beoogd.	Gebruikt een breed repertoire van activerende werkvormen, waaronder samenwerkende werkvormen, die gegeven de doelen functioneel zijn; voert deze uit zoals beoogd.
Leermiddelen	Heeft nog nauwelijks oog voor hoe het leren bij leerlingen kan worden bevorderd met behulp van leermiddelen.	Heeft kennis van leermiddelen, waaronder ICT-middelen om het leren bij leerlingen te bevorderen.	Maakt gebruik van leermiddelen, waaronder ICT-middelen. Laat de leerlingen met ICT-middelen werken.	Maakt gebruik van leermiddelen, waaronder ICT-middelen die effectief bijdragen aan het bereiken van de leerdoelen.
Toetsing	Heeft nog nauwelijks oog voor verschillende soorten toetsing.	Stelt betrouwbare en valide toetsen op, met een correctiemodel en toetsmatrijs.	Gaat tijdens de les na in hoeverre de leerlingen de doelen bereiken. Stelt betrouwbare en valide toetsen op, met een correctiemodel en toetsmatrijs. Kijkt toetsen na en bespreekt die aan de hand van een correctiemodel.	Gaat tijdens de les na in hoeverre de leerlingen de doelen bereiken, en past de (volgende) les daar op aan. Stelt betrouwbare en valide toetsen op, met een correctiemodel en toetsmatrijs. Kijkt toetsen na en bespreekt die aan de hand van een correctiemodel. Doet op basis van toetsing betrouwbare uitspraken over kennis en vaardigheden van leerlingen.

	1	2 SPA	3 SPB	4
Bevorderen van leren	Heeft nog nauwelijks oog voor het leren van leerlingen en hoe hij dit leren kan bevorderen.	Kan benoemen wat de vorderingen zijn van de leerlingen. Signaleert leerproblemen.	Kan benoemen wat de vorderingen zijn van de leerlingen en wat hun sterke en zwakke punten zijn. Signaleert leerproblemen en weet waar hij en de leerling eventueel hulp kunnen vinden in en buiten de school.	Kan benoemen hoe zijn leerlingen leren, wat hun vorderingen zijn en hun sterke en zwakke punten, en hoe hij hun leren bevordert. Signaleert leerproblemen en kan beoordelen of en hoe hij die problemen zelf kan aanpakken, en weet waar hij en de leerling eventueel hulp kunnen vinden in en buiten de school.
	1	2	3 SPA	4 SPB
Feedback geven	Herkent hoe docenten feedback geven aan leerlingen. Kan terugkoppelen of iets goed of fout is, maar geeft nog geen duidelijke feedback.	Geeft opbouwend commentaar op het werk van zijn leerlingen en op de manier waarop ze werken.	Geeft in verschillende situaties goede individuele feedback aan leerlingen. Geeft opbouwend commentaar op het werk van zijn leerlingen en op de manier waarop ze werken.	Geeft in verschillende situaties goede individuele feedback aan leerlingen, en onderbouwt deze feedback. Geeft opbouwend commentaar op het werk van zijn leerlingen en op de manier waarop ze werken.

Bewijsstukken

Om te bewijzen dat je de onderdelen van deze competentie voldoende beheerst kun je één of meer van de volgende bewijsstukken gebruiken:

- lesplannen
- eigen lesmateriaal (leerlingmateriaal, opdrachten, presentaties, werkbladen, etc.)
- zelfgemaakte toetsen, toetsresultaten en toetsanalyses
- leerlingwerk met feedback daarop
- video-opname van een les
- feedback van een begeleider (SPD, BOS, IB)
- feedback van leerlingen (bijvoorbeeld Roos van Leary, zie stageopdrachten)
- verslag van een gesprek met een leerling
- observatieverslagen (bijvoorbeeld uit de stageopdrachten)
- beschrijving van een les of andere praktijkvoorbeelden (binnen of buiten de les)
- beschrijving van een gebruikte werkvormen
- eigen reflectie (bijv. in de vorm van een logboek)
- uitgebreide casusbeschrijving
- andere relevante stageopdrachten

4. Organisatorisch competent

4) Organisatorisch competent				
Een leraar die organisatorisch competent is, zorgt voor een overzichtelijke, ordelijke, taakgerichte sfeer in zijn klas en lessen.				
	1	2 SPA	3 SPB	4
Hanteren procedures en afspraken	<p>Kent de schoolregels, en weet of/hoe docenten die handhaven.</p> <p>Doet pogingen tot gezag.</p> <p>Is oriënterend m.b.t. die aspecten van groeps- of klassenmanagement die voor zijn vorm van onderwijs relevant zijn.</p>	<p>Is duidelijk over afspraken en procedures; grijpt nog niet altijd in.</p> <p>Past de regels gedeeltelijk toe; soms wat overdreven ingrijpen.</p> <p>Gezag wordt gedeeltelijk aanvaard.</p> <p>Is bekend met die aspecten van groeps- of klassenmanagement die voor zijn/haar vorm van onderwijs relevant zijn.</p>	<p>Is duidelijk over afspraken en procedures.</p> <p>Past de regels toe.</p> <p>Leerlingen accepteren gezag. Is een enkele keer aarzelend in corrigeren.</p> <p>Hanteert die aspecten van groeps- of klassenmanagement die voor zijn vorm van onderwijs relevant zijn .</p>	<p>Het is duidelijk en vanzelfsprekend dat regels en procedures gehandhaafd worden; houdt zichzelf en de klas daar ook aan.</p> <p>Gaat goed om met ordeproblemen; corrigeert leerlingen op het juiste moment.</p> <p>Is, en toont zich leidinggevende.</p> <p>Verantwoordt zijn opvattingen, aanpak van groeps- of klassenmanagement en de organisatie van zijn onderwijs.</p>
	1	2	3 SPA	4 SPB
Organisatie (leer)proces	<p>Weet hoe vorm te geven aan het leerproces.</p> <p>Past dit nog niet toe.</p>	<p>Heeft nog hulp nodig van begeleidend docent om het leerproces vorm te geven.</p> <p>Ziet het verschil tussen orde en wanorde nog niet scherp genoeg.</p>	<p>Laat les ordelijk verlopen.</p> <p>Ondersteunt leeractiviteiten daarmee.</p> <p>Heeft werkvormen en leermiddelen ter ondersteuning van de leeractiviteiten paraat</p>	<p>Laat les ordelijk en gestructureerd verlopen.</p> <p>Heeft werkvormen en leermiddelen ter ondersteuning van de leeractiviteiten paraat.</p> <p>Verantwoordt zijn werkvormen en leermiddelen.</p>

	1	2	3 SPA	4 SPB
Organisatie leeromgeving	<p>Geeft opdrachten zonder doelen en verwachtingen.</p> <p>Bereidt alleen eigen aandeel in de les voor.</p> <p>Heeft sporadisch overzicht tijdens de les.</p>	<p>Geeft opdrachten zonder doelen óf verwachtingen.</p> <p>Bereidt vooral eigen aandeel in de les voor, en summier dat van leerlingen.</p> <p>Gebruikt enkele activiteiten en werkvormen.</p> <p>Heeft wisselend overzicht tijdens de les.</p>	<p>Is meestal helder over doelen, taken en verwachtingen.</p> <p>Bereidt leerling-activerende les voor, met eigen aandeel daarin.</p> <p>Heeft goed overzicht tijdens de les.</p> <p>Gebruikt feedback van leerlingen om organisatie te verbeteren.</p>	<p>Is glashelder over doelen, taken en verwachtingen.</p> <p>Organiseert elk type les en onderwijsactiviteit goed en vlot.</p> <p>Gebruikt een ruime variatie in activiteiten en werkvormen.</p> <p>Heeft overzicht en anticipeert tijdens de les.</p> <p>Werkt soms in andere opstelling, of buiten het lokaal.</p> <p>Introduceert nieuwe werkvormen en activiteiten in de school.</p>
Planning / timemanagement	<p>Onrealistisch en weinig flexibel in planning.</p> <p>Organisatie-eenheid is de les.</p>	<p>Redelijk realistisch maar gaat nog te rigide om met eigen planning.</p> <p>Verliest planning uit het oog.</p> <p>Organisatie-eenheid is hoofdstuk of onderwerp.</p>	<p>Maakt een realistische planning; is flexibel in de omgang van de planning; informeert leerlingen over planning.</p> <p>Komt incidenteel in de problemen.</p> <p>Helpt leerlingen plannen.</p> <p>Organisatie-eenheid is trimester of rapportperiode.</p>	<p>Realistisch en flexibel in planning, ook van experimentele en complexe leerprocessen.</p> <p>Gebruikt leertijd efficiënt.</p> <p>Organisatie-eenheid is het cursusjaar.</p>

Bewijsstukken

Om te bewijzen dat je de onderdelen van deze competentie voldoende beheerst kun je één of meer van de volgende bewijsstukken gebruiken:

- lesplannen
- video-opname van een les
- feedback van een begeleider (SPD, BOS, IB)
- feedback van leerlingen (bijvoorbeeld Roos van Leary, zie stageopdrachten)
- verslag van een gesprek met een leerling
- observatieverslagen (bijvoorbeeld uit de stageopdrachten)
- beschrijving van een les of andere praktijkvoorbeelden (binnen of buiten de les)
- beschrijving van een gebruikte werkvormen
- eigen reflectie (bijv. in de vorm van een logboek)
- uitgebreide casusbeschrijving
- andere relevante stageopdrachten

5. Competent in het samenwerken met collega's

5) Competent in het samenwerken met collega's				
Een leraar die competent is in het samenwerken met collega's, zorgt ervoor dat zijn werk en dat van zijn collega's op school goed op elkaar afgestemd is. Hij draagt ook bij aan het goed functioneren van de schoolorganisatie.				
	1	2 SPA	3 SPB	4
Informatie delen met collega's, overleg en samenwerken.	<p>Heeft vrijwel alleen contact met zijn SPD.</p> <p>Stemt werkzaamheden nog niet af met collega's; wacht af of collega's informatie delen.</p> <p>Loopt (observerend) mee in het team.</p>	<p>Wisselt soms informatie uit met collega's.</p> <p>Maakt gebruik van informatie van collega's.</p> <p>Is passief lid van het team.</p>	<p>Zoekt actief naar uitwisseling met collega's om eigen lessen te optimaliseren.</p> <p>Deelt informatie, en maakt gebruik van informatie van collega's; stemt werkzaamheden af.</p> <p>Leverd een bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken op school.</p> <p>Is actief lid van het team.</p> <p>Probeert collega's tot steun te zijn, toont betrokkenheid bij de school of het team.</p>	<p>Wisselt structureel ervaringen uit met collega's gericht op verdere wederzijdse professionalisering.</p> <p>Leverd een constructieve bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken op school.</p> <p>Neemt actief deel aan en initieert overleg.</p> <p>Heeft een gemakkelijk toegankelijke administratie en registratie van leerlinggegevens.</p> <p>Is collega's tot steun, toont betrokkenheid bij school en team.</p>

	1	2 SPA	3 SPB	4
Ontwikkelen en verbeteren van de school	Is niet bekend met ontwikkelingen binnen de school.	Weet van ontwikkelingen binnen de school. Houdt ontwikkelingen actief in de gaten.	Is op de hoogte van ontwikkelingen en projecten op de school. Past de bevindingen daaruit toe in de lespraktijk. Levert een bijdrage aan verbeteringen in de school.	Werkt met collega's (onderzoeksmatig) samen aan de ontwikkeling en verbetering van zijn school. Initieert en levert een bijdrage aan verbeteringen in de school. Is op de hoogte van modellen voor kwaliteitszorg en methodieken voor onderwijsverbetering en schoolontwikkeling.
Grenzen stellen	Ondergaat werkdruk zonder grenzen aan te geven.	Probeert grenzen van tijd en betrokkenheid af te bakenen.	Geeft grenzen van tijd en betrokkenheid aan.	Geeft grenzen van tijd en betrokkenheid aan. Spreekt de organisatie aan op verantwoordelijkheid naar haar werknemers.

Bewijsstukken

Om te bewijzen dat je de onderdelen van deze competentie voldoende beheerst kun je één of meer van de volgende bewijsstukken gebruiken:

- feedback van een begeleider (SPD, BOS, IB)
- feedback van een collega of collega docent-in-opleiding
- beschrijving van praktijkvoorbeelden (binnen of buiten de les)
- eigen reflectie (bijv. in de vorm van een logboek)
- uitgebreide casusbeschrijving
- andere relevante stageopdrachten

6. Competent in het samenwerken met de omgeving

6) Competent in het samenwerken met de omgeving				
Een leraar die competent is in het samenwerken met de omgeving, zorgt ervoor dat zijn professionele handelen en dat van anderen buiten de school (ouders, instanties) goed op elkaar afgestemd is.				
	1	2 SPA	3 SPB	4
Informatie uitwisselen met ouders	Weet hoe het contact met ouders verloopt binnen de regels, normen en waarden van school.	<p>Observeert contact met ouders (bv ouderavond).</p> <p>Geeft en krijgt de informatie van ouders (bv ouderavond) binnen de regels, normen en waarden van school.</p> <p>Is zich bewust van ieders verantwoordelijkheid en bijdrage m.b.t het leren binnen en buiten de school.</p>	<p>Neemt indien nodig contact op met ouders binnen de regels, normen en waarden van school.</p> <p>Gebruikt de informatie die hij van hen krijgt.</p> <p>Maakt ieders verantwoordelijkheid en bijdrage duidelijk m.b.t. het leren binnen en buiten de school.</p> <p>Neemt deel aan verschillende vormen van overleg met mensen en instellingen buiten de school.</p>	<p>Geeft op professionele manier informatie over de leerlingen aan ouders en andere belanghebbenden; maakt relevant gebruik van de informatie die hij van hen krijgt.</p> <p>Zorgt in overleg met de leerling en andere betrokkenen voor afstemming tussen het leren in en buiten de school en voor duidelijkheid over ieders verantwoordelijkheid en bijdrage hierin.</p> <p>Neemt op een constructieve manier deel aan verschillende vormen van overleg met mensen en instellingen buiten de school.</p> <p>Verantwoordt zijn professionele opvattingen en werkwijze met betrekking tot een leerling aan ouders en andere belanghebbenden en past in gezamenlijk overleg zo nodig zijn werk met die leerling aan.</p>

	1	2 SPA	3 SPB	4
Binnen- en buitenschools leren afstemmen (bijvoorbeeld opdrachten, excursies, stages)	Is nauwelijks op de hoogte van mogelijkheden van leren die buiten de les kunnen plaatsvinden.	Begeleidt bij (vakoverstijgende) activiteiten buiten de les. Begeleidt bij buitenschoolse activiteiten.	Helpt bij het organiseren van leeractiviteiten buiten de les, en buitenschools.	Initieert en organiseert activiteiten buiten de les, en past dit ook actief toe in het onderwijs. Initieert en organiseert buitenschoolse activiteiten en past dit ook actief toe in het onderwijs.
Doelmatig contact met de omgeving	1 SPA Schrikt terug voor contact met de omgeving. Levert als gesprekspartner nog nauwelijks constructieve bijdragen.	2 SPB Afwachtend in contact met de omgeving; raadpleegt deskundigen over procedures van de school. Levert als gesprekspartner soms constructieve bijdragen.	3 Toont initiatief in contact met de omgeving; past procedures van de school zelfstandig toe. Levert als gesprekspartner geregeld constructieve bijdragen; bereidt zich geregeld voor op belangrijke gesprekken en overlegsituaties. Poogt culturele verschillen te overbruggen o.m. door respect te tonen.	4 Initiatiefrijk in contact met de omgeving, past procedures van de school zelfstandig toe en ontwikkelt nieuwe. Levert als gesprekspartner geregeld constructieve bijdragen; bereidt zich stevast voor op belangrijke gesprekken en overlegsituaties Treedt op als effectieve mediator bij moeilijke contacten. Poogt culturele verschillen te overbruggen o.m. door respect te tonen en respect te oogsten. Treedt op als woordvoerder voor de school.

Bewijsstukken

Om te bewijzen dat je de onderdelen van deze competentie voldoende beheerst kun je één of meer van de volgende bewijsstukken gebruiken:

- feedback van een begeleider (SPD, BOS, IB)
- feedback van een collega of collega docent-in-opleiding
- verslag van een gesprek met een ouder
- observatieverslagen (bijvoorbeeld uit de stageopdrachten)
- beschrijving van een praktijkvoorbeelden (bijv. een ouderavond)
- eigen reflectie (bijv. in de vorm van een logboek)
- uitgebreide casusbeschrijving
- andere relevante stageopdrachten

7. Competent in reflectie en ontwikkeling

7) Competent in reflectie en ontwikkeling				
Een leraar die competent is in reflectie en ontwikkeling denkt na over zijn beroepsopvattingen en bekwaamheid en is voortdurend bezig zich verder te ontwikkelen en te professionaliseren.				
	1	2	3 SPA	4 SPB
Feedback vragen en gebruiken	Gebruikt feedback nauwelijks.	Herkent en staat open voor commentaar van leerlingen en collega's, maar weet die feedback niet te gebruiken.	Herkent en staat open voor commentaar van leerlingen en collega's en onderneemt actie in overeenstemming daarmee.	Vraagt met regelmaat en systematisch om feedback en benut die voor het ontwikkelen van het eigen handelen.
	1	2	3 SPA	4 SPB
Werken aan vakinhoudelijke ontwikkeling	Beschrijft en benoemt de te onderwijzen stof.	Identificeert bij zichzelf sterke en zwakke punten, maar weet daar nog geen praktische consequenties aan te verbinden.	Weet bij zichzelf met regelmaat zwakke en sterke punten te identificeren; werkt aan verbetering van zwaktes en uitbouwen van sterktes.	Werkt voortdurend en systematisch aan het identificeren van eigen sterktes en zwaktes, en het verbinden van praktische consequenties daaraan.
	1	2	3 SPA	4 SPB
Werken aan vakdidactische ontwikkeling	Beschrijft en benoemt lesvormen / didactische aspecten.	Identificeert bij zichzelf sterke en zwakke punten, maar weet daar nog geen praktische consequenties aan te verbinden.	Weet bij zichzelf met regelmaat zwakke en sterke punten te identificeren; werkt aan verbetering van zwaktes en uitbouwen van sterktes.	Werkt voortdurend en systematisch aan het identificeren van sterktes en zwaktes, en het verbinden van praktische consequenties daaraan.
	1	2	3 SPA	4 SPB
Werken aan ontwikkeling in klassen-management	Is zich bewust van ordeproblemen als die zich voordoen.	Identificeert bij zichzelf sterke en zwakke punten, maar weet daar nog geen praktische consequenties aan te verbinden.	Weet bij zichzelf met regelmaat zwakke en sterke punten te identificeren; werkt aan verbetering van zwaktes en uitbouwen van sterktes.	Werkt voortdurend en systematisch aan het identificeren van sterktes en zwaktes, en het verbinden van praktische consequenties daaraan.

	1	2	3 SPA	4 SPB
Gedrag aanpassen aan team en school	Benoemt de regels van de school.	Benoemt de regels van de school. Benoemt de verwachtingen van het team (sectie, afdeling, school).	Benoemt de regels van de school. Benoemt de verwachtingen van het team (sectie, afdeling, school). Weet zijn/haar gedrag daar in veel gevallen op aan te passen.	Weet wat er verwacht wordt, beoordeelt het eigen handelen systematisch in dat licht, en past dat zo nodig aan.

Bewijsstukken

Om te bewijzen dat je de onderdelen van deze competentie voldoende beheerst kun je één of meer van de volgende bewijsstukken gebruiken:

- PCK III en IV formulieren, met name als deze bij opeenvolgende lessen horen en continuïteit en ontwikkeling laten zien in het werken aan persoonlijke leerdoelen.
- feedback van begeleider (met name over eigen leerdoelen, bijv. in verslag van nabespreking van lessen)
- feedback van leerlingen (VIL met reflectie daarop, logboek, lesverslagen: bespreken van handelen van leerlingen en je reactie daarop)
- feedback van medestudenten (bijvoorbeeld op basis van intervisie of miniles, mits voorzien van je interpretatie daarvan en dienovereenkomstig handelen)
- feedback van IB (verslag stagebezoek, met name over eigen leerdoelen, bijv. in verslag van nabespreken van lessen)
- verantwoording van de verbeteringen in de eerste versies van een toets, werkblad, lesplan, PO etc.
- vergelijking met geschaduwde les en evaluatie van de eigen les in de stage-opdracht
- verslagen van buitenschoolse activiteiten (waar het gaat om reflectie op en aanpassing van het eigen gedrag en de effecten daarvan, bijvoorbeeld: wat leer je over je houding ten opzichte van leerlingen door informeel contact tijdens een excursie of sportdag?)
- uitgebreide casusbeschrijving
- andere relevante stageopdrachten

Algemene beschrijving van de competenties van de docent in opleiding door de begeleider.